

וכן נפקא מינה לזב [שראה שלש ראיות ונתחייב בקרבן], שראה שתי ראיות בליל שמיני, לאחר שספר שבעה נקיים – שאם נוקטים לילה אינו 'מחוסר זמן' הרי זה כמי שראה אותם למחרת ואם יראה ראיה שלישית, מביא קרבן נוסף. אבל אם לילה נחשב 'מחוסר-זמן' הרי זה כרואה בימי ספירתו שסותר הימים אבל אין כאן טומאה חדשה. [ואולם אם ראה ראיה אחת בלילה ושתים למחרת ביום – מביא קרבן, כי ראיה ראשונה של זב לעולם היא כקרי בעלמא ומצטרפת עם הראיות האחרות אעפ"י שהיתה בתוך ימי קרבן הראשון].

א. להלכה לילה מחוסר זמן (עפ"י רמב"ם מחוסרי כפרה ג, ג'ד).

ב. נעשה חיגר [או נטמא – לרב פפא] בליל יום טוב ונתפשט לאחר יום טוב; אם נוקטים לילה מחוסר זמן הרי שלא היה ראוי להקריב בתחילת היום הראשון ופטור מחגיגה [למאן דאמר כולם תשלומין דראשון], וכן משמע ברמב"ם (אחרונים), ואם לילה אינו מחוסר זמן, נחשב שהיה ראוי שעה אחת, וחייב בחגיגה כשנתפשט. נעשה חיגר לאחר עלות השחר – לכלל הדעות חייב להביא כשנתפשט (עפ"י שפת אמת; לקוטי הלכות).
נפקותות נוספות – ע' ביומא כט זבחים יב ומנחות ק.

דפים י – יא

ט. א. אלו גופי תורה אין להם סמך במקרא, ואלו יש בהם מקרא מועט והלכות מרובות?
ב. על אלו הלכות אמרו במשנה שאעפ"י שאינן מפורשות בתורה יש להן על מה שיסמוכו?

א. היתר נדרים (על ידי חכם) פורחים באויר ואין להם על מה שיסמוכו (בכתוב, אלא שכן מסור לחכמים בתורה שבעל פה). ובגמרא מובאים כמה דרשות ורמזים ללמוד התר נדרים מן המקרא (חלקם מדברי קבלה ולא מן התורה).

הלכות שבת, חגיגות ומעילות – הרי הן כהררים התלויים בשערה, מקרא מועט והלכות מרובות. ואף על פי כן הן גופי תורה. כגון מלאכה שאינה צריכה לגופה ומקלקל, שפטורים בשבת משום מלאכת מחשבת שאינה כותב בפרשת שבת אלא במלאכת המשכן הסמוכה לה. וכן וחגתם אתו חג לה' – אפשר היה לפרשו מלשון חוגה (= מעגל, ריקוד) ושמחה ולא מלשון קרבן, ולולא מסורת התורה שבעל פה. וכן במעילה – בשליח שעשה שליחות בעל הבית והוציא מעות הקדש, ונזכר בעל הבית ולא נזכר שליח – השליח מעל אעפ"י שהוא קרוב לאונס יותר מן השוגג, מדמים אותו למוציא מעות הקדש לחולין בשגגה שהוא מועל – וזה 'כהררין התלויין בשערה' (עפ"י רש"י).

דיני אהלות – מקרא מועט והלכות מרובות, [להפך מנגעים – מקרא מרובה והלכות מועטות מן המקרא].

ב. הדינים והעבודות הטהרות והטמאות ועריות – יש להם על מה שיסמוכו. ופרשו בגמרא כמה דוגמות לדברים שאינם מפורשים ונלמדים ממדות שהתורה נדרשת בהן; –

נפש תחת נפש האמור באנשים הנצים ונגפו אשה הרה ומתה – ממון ולא מיתה (לרבי שאמר מתכוין להרוג את זה והרג את זה פטור ממיתה וחייב ממון);
הולכת דם הקרבן למזבח אינה מפורשת בכתוב אלא כשדיבר הכתוב בעבודת הקבלה הוציאה בלשון הולכה (והקריבו) – ללמד שההולכה עבודה היא כקבלה;
אין הטמא עולה מטומאתו אלא בטבילה במי מקוה (רש"י: שאינם שאובים; תוס': אשבורן, שאינם זוחלים) שנאמר ורחץ במים. ושיעורם ארבעים סאה (את כל בשרו במים – מים שכל גופו עולה בהם, אמה על אמה ברום שלש אמות, שהם ארבעים סאה);

שצח